

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3793

Vragen van het lid **Groothuizen** (D66) aan de Minister-President en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Deportaties in Turkije: «Ze hebben hem naar Syrië gestuurd»»* (ingezonden 19 augustus 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 5 september 2019).

Vraag 1

Kent u het bericht «Deportaties in Turkije: «Ze hebben hem naar Syrië gestuurd»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 t/m 5

Kunt u bevestigen dat Turkije de afgelopen tijd Syrische vluchtelingen heeft uitgezet naar Syrië, terwijl dit geen veilig land is? Zo ja, kunt u aangeven hoeveel vluchtelingen zijn uitgezet naar Syrië? Zo nee, hoe verklaart u dan de beweringen die in het bericht van Nieuwsuur worden geuit?

Deelt u de mening dat het uitzetten van vluchtelingen naar een onveilig land in strijd is met internationale verdragen, zoals het VN-vluchtelingenverdrag?

Zo ja, wat is uw oordeel als het klopt dat Turkije deze afspraken schendt?

Wat betekent het mogelijk schenden van de afspraken door Turkije voor de afspraken tussen de Europese Unie en Turkije over het opnemen en terugsturen van migranten en vluchtelingen?

Heeft u, al dan niet in Europees verband, contact gehad met de regering van Turkije over deze kwestie? Zo ja, wat is besproken en afgesproken? Zo nee, bent u van plan dat na deze berichtgeving alsnog te doen? Zo nee, waarom niet?

¹ NOS, 15 augustus 2019, <https://nos.nl/artikel/2297678-deportaties-in-turkije-ze-hebben-hem-naar-syrie-gestuurd.html>

Antwoord 2 t/m 5

Zoals bekend stelt Turkije zich op het standpunt dat vrijwillige terugkeer naar bepaalde regio's in Syrië mogelijk is. De afgelopen jaren zijn ook daadwerkelijk groepen Syriërs vrijwillig vanuit Turkije naar hun land van herkomst teruggekeerd. Het Turkse Ministerie van Buitenlandse Zaken meldde op 23 augustus jl. dat in totaal 340.000 Syriërs zijn teruggekeerd. De Turkse autoriteiten hebben herhaaldelijk benadrukt dat Turkije geen Syriërs gedwongen terugstuurt.

Berichten dat Turkije structureel gedwongen uitzettingen naar Syrië zou uitvoeren, konden niet door de verschillende internationale partners worden bevestigd. UNHCR Turkije heeft in enkele tientallen gevallen toelichting gevraagd aan de Turkse autoriteiten. In enkele individuele gevallen zijn er aanwijzingen dat onvrijwillige terugkeer heeft plaatsgevonden. De verschillende internationale partners houden de vinger aan de pols. Turkije is zowel op grond van het VN-Vluchtelingenverdrag als de eigen nationale wetgeving verplicht om het principe van non-refoulement te respecteren.

Turkije biedt opvang aan circa 4 miljoen geregistreerde vluchtelingen, waaronder ruim 3,5 miljoen Syrische vluchtelingen, en is daarmee uniek in de wereld. Nederland blijft zich samen met de EU en de andere EU-lidstaten inspannen om Turkije hierbij te ondersteunen.

De EU en haar lidstaten zijn voortdurend in gesprek met de Turkse autoriteiten, waarbij nadrukkelijk ook aandacht wordt gevraagd voor deze berichtgeving. Turkije bevestigt steeds volledig geïmmiteerd te zijn aan de EU-Turkije Verklaring. Nederland blijft de ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Vraag 6

In hoeverre ziet u een relatie tussen de toename van de aankomsten via zee in Griekenland in de maand juli (ten opzichte van 2018 en 2017) en de berichtgeving over de uitzettingen in Turkije? Waarom ziet u wel of geen relatie?²

Antwoord 6

Het totale aantal aankomsten in 2019 in Griekenland vanuit Turkije, dat wil zeggen via zee én via land, is volgens de Europese Commissie ongeveer gelijk aan het totale aantal aankomsten in dezelfde periode in 2018. Wel is het zo dat er vanaf januari 2019, dus niet alleen in juli en augustus, een toename te zien is in het aantal aankomsten via zee. Afghanen vormen hierbij verreweg de grootste groep. En veel kleiner aandeel betreft Syriërs. Gegeven het bovenstaande, kan op dit moment niet worden geconcludeerd dat er een rechtstreeks verband is tussen voornoemde berichten over uitzettingen naar Syrië en de toename van het aantal aankomsten op de Griekse eilanden.

² <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiMzM4NmJjZmYtYmIwMS00M2E5LWE3ZDktNWl5MDY2MDI5NDAxIiwidCI6IjE1ODgyNjJkLTlzZmItNDNiNC1iZDZILWJjZTQ5YzhINjE4NilslmMiOjh9#view=FitH&pageName=ReportSection>